

Aan: gemeenteraad

Verzonden aan: griffier met verzoek tot agendering in raad c.q. presidium

Den Haag, 27 november 2015

Onderwerp: Herfstbrief 2015 Raadslid.Nu

Geachte gemeenteraad,
Geacht presidium,

Raadslid.Nu praat u in deze Herfstbrief graag bij over wat we de afgelopen tijd voor raadsleden hebben bereikt en wat we het komende jaar voor raadsleden en gemeenteraden doen. Als de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden menen wij dat het van belang is dat u als raad en als raadsleden daarover wordt geïnformeerd zodat u een beeld krijgt van waar Raadslid.Nu zich mee heeft bezig gehouden en mee bezig houdt om zo invulling te geven aan ons motto: een sterke Raad Die Er Toe Doet.

Raadslid.Nu: belangenbehartiging van en voor raad en raadsleden

Raadslid.Nu bestaat tien jaar en we hebben meer leden dan ooit. Tot de vorige raadsperiode schommelde het ledental tussen de achthonderd en twaalfhonderd leden, maar in de afgelopen anderhalf jaar is onze belangenvereniging sterk gegroeid naar 2.500 leden op een totaal van bijna 9.000 raadsleden.

Raadslid.Nu behartigt de belangen van zijn leden, maar wordt beschouwd, zo merken wij in Den Haag, als de vertegenwoordiger van alle raadsleden. Als het over raadsleden gaat, weten steeds meer organisaties en instellingen Raadslid.Nu te vinden. Ons doel is uw belangen te behartigen, gericht op een sterke, onafhankelijke rol en positie van de raad en raadsleden, maar ook om u te informeren en te adviseren. De activiteiten, onderzoeken en publicaties van Raadslid.Nu zijn er daarom altijd op gericht om uw raad en u als raadslid van concrete adviezen, tips en aanbevelingen te voorzien zodat u uw raadswerk beter, scherper en eigentijds kunt uitvoeren.

Wat hebben we voor raadsleden bereikt?

Raadslid.Nu heeft zich met succes ingezet voor het gelijktrekken van onkostenvergoedingen voor raadsleden. Het idee daarvoor was eenvoudig: een krantenabonnement kost in een kleine gemeente even veel als in een grote gemeente. Sinds 2014 zijn deze onkostenvergoedingen gelijk getrokken.

We hebben ook bereikt dat opleidingskosten voor niet-partijpolitieke scholing ten laste van de algemene bestuurskosten komen. En we zetten ons nu in om de vergoedingen voor raadsleden van kleine en grote gemeenten in evenwicht te brengen.

Raadslid.Nu heeft met zijn onderzoek onder raadsleden, gepresenteerd op ons seminar in Gouda in 2014, bereikt dat er veel meer aandacht is voor de zorgen van raadsleden over het gebrek aan invloed, zicht en controle op regionale samenwerking.

Raadslid.Nu heeft met zijn standpunt over het actieplan van minister Plasterk over lokale rekenkamers in ieder geval gerealiseerd dat de vanzelfsprekendheid dat Den Haag bepaalt of raadsleden deel uitmaken van de lokale rekenkamer ter discussie staat.

Raadslid.Nu heeft niet alleen aandacht gevraagd voor de nazorg voor raadsleden die zijn geconfronteerd met agressie, geweld en bedreiging, maar de minister heeft in een gesprek daarover ook bevestigd dat hij met ons aan de slag wil om dit probleem, met zijn ondermijnende effecten voor de lokale democratie, aan te pakken.

Raadslid.Nu heeft twee landelijke door raadsleden druk bezochte Raadsledencongressen, samen met anderen, gehouden over de rol van de raad bij de nieuwe taken in het sociaal domein, in Zwolle (september 2014) en Den Bosch (september 2015).

Raadslid.Nu heeft een eerste Opleidingengids gemaakt en verspreid onder alle leden om zo raadsleden een eerste overzicht te bieden van wat er aan opleidingen mogelijk zijn om het werk als raadslid te professionaliseren.

Voor de volledigheid van onze inspanningen verwijzen wij u ook naar onze website (www.raadslid.nu) en naar de bijlage bij deze brief met een overzicht van publicaties en evenementen.

Wat gaan we doen voor raadsleden?

U mag de komende tijd het nodige nog van ons verwachten:

- **Belangenbehartiging**

Raadslid.Nu blijft zich vanzelfsprekend inzetten voor de belangen van raad en raadsleden in gesprekken met de minister, het ministerie en de VNG over thema's als agressie en intimidatie, rekenkamers, de vergoeding aan raadsleden en de rol van de raad in regionale samenwerking.

- **De controlerende rol van de raad**

De controlerende rol van de raad staat in 2016 centraal in onze activiteiten en publicaties. De start daarvoor is op 23 november in Zaanstad gegeven met de presentatie van het essay van prof. Bas Denters, in opdracht van Raadslid.Nu, over de veranderende controlerende rol van de raad, zie: <http://www.raadslid.nu/content/controle-en-verantwoording-een-veranderend-lokaal-bestuur>

- **De participatieve rol van de raad: wordt de raad een stempelmachine?**

Raadslid.Nu wil u de komende maanden van concrete adviezen en aanbevelingen voorzien hoe u kunt omgaan met een meer participatieve rol van de raad: moet de raad alles aan burgers overlaten en fungeert de raad nog slechts als een stempelmachine? Raadslid.Nu vindt dat daarover de discussie moet worden gevoerd, maar wil u vooral ondersteunen en faciliteren om op zoek te gaan naar hoe de raad het beste zijn nieuwe rol kan invullen.

- **Raad & ondersteuning: Zelfstandig Raadsbudget en werkgeversrol**

Raadslid.Nu wil u attenderen op het belang van de werkgeversrol van de raad jegens de griffie en voert gesprekken met raadsleden, burgemeesters en griffiers over de bestuurlijke rol van de raad:

geeft de raad het goede voorbeeld en hoe kan dat het beste? Bovendien voert Raadslid.Nu het gesprek met de Vereniging van Griffiers over hoe wij voldoende zorg en aandacht kunnen geven over het vastleggen van budgetten voor de raad zelf en voor de ondersteuning van de raad. In tal van gemeenten is dat goed geregeld, maar er zijn ook nog veel gemeenten waar het college dat bepaalt.

- **Dienstverlening en ombudsfunctie**

Raadslid.Nu is er ook om concrete vragen op rechtspositioneel terrein maar ook over de rol van de raad te beantwoorden. Wij proberen die vragen zo snel en zo adequaat mogelijk te beantwoorden en prijzen ons gelukkig dat we diverse partners hebben die met oog voor het belang van een onafhankelijke positie en rol van de raad ons van advies kunnen dienen.

- **Bijeenkomsten: Raadsacademie Raadslid.Nu**

Raadslid.Nu rekt het tot zijn taak om raadsleden met elkaar in contact te brengen. Bijeenkomsten zijn daarvoor het beste middel. Wij doen dat het liefste bij u in uw regio. Wij kunnen een programma (Raadsacademie Raadslid.Nu) voor en met u maken om de discussie te voeren over de vragen die samen hangen met een onafhankelijke sterke rol en positie van de raad met bijbehorende ondersteuning door griffie, accountant en rekenkamer. Mail ons op info@raadslid.nu

De kracht waarmee Raadslid.Nu op kan komen voor de belangen van raadsleden, is sterk afhankelijk van het aantal leden. Met het huidige aantal van 2.500 leden merken we al dat er meer en beter wordt geluisterd naar de inbreng van raadsleden, in Den Haag, maar ook daarbuiten. Maar het kan nog beter, nog krachtiger!

Raadslid.Nu heeft de ambitie om alle raadsleden tot zijn leden te mogen rekenen, zoals burgemeesters, griffiers en wethouders vrijwel allemaal lid zijn van hun vereniging. De spelregels zijn voor Raadslid.Nu en de betreffende belangenverenigingen hetzelfde: de contributie komt ten laste van de bestuurskosten van de gemeente.

Wanneer u als raadslid of collectief als raad de inzet van Raadslid.Nu, voor het raadswerk van uzelf en uw raad, wilt versterken, kunt u – wanneer u nog geen lid bent - individueel of collectief lid worden. Voor het geld (75 respectievelijk 35 euro per raadslid) hoeft u het niet te laten. Voor meer informatie kunt u mailen naar info@raadslid.nu of de specifieke pagina op onze website bekijken: <http://www.raadslid.nu/content/lidmaatschap>

Met vriendelijke groet,

Mark den Boer,
Voorzitter Raadslid.Nu

Bijlage bij Herfstbrief 2015 Raadslid.Nu

Een overzicht van de publicaties en evenementen van Raadslid.Nu in 2015 en 2014:

A. Publicaties

23 november 2015 – Controle en verantwoording in een veranderend lokaal bestuur – Verkennend essay van de Twentse hoogleraar Bas Denters in opdracht van Raadslid.Nu – met analyse en aanbeveling over de veranderingen in de controlerende rol van de raad. Zie:

<http://www.raadslid.nu/content/controle-en-verantwoording-een-veranderend-lokaal-bestuur>.

27 oktober 2015 – In de ban van regionale samenwerking – serie waarin Raadslid.Nu raadsleden in West-Brabant, Drechtsteden en Twente laat vertellen hoe zij op zoek zijn naar meer greep en invloed op regionale samenwerking. De verhalen worden gepubliceerd op de website van Raadslid.Nu en geschreven door Jos Moerkamp (PublicCreation). Aflevering 8 is getiteld Twentse verwarring over een herfstcompromis, klik hier om het verhaal te lezen plus door te kunnen klikken naar aflevering 1 tot en met 7: <http://www.raadslid.nu/content/twentse-verwarring-over-een-herfstcompromis-aflevering-8-uit-de-ban-van-regionale-samenwerki>

April 2015 – Opleidingengids - Raadslid.Nu heeft in 2014 met succes afspraken kunnen maken dat kosten van opleiding van raadsleden ten laste gebracht worden van het gemeentelijk budget. Als bijdrage om raadsleden te ondersteunen bij het zich bekwamen in hun vaardigheden heeft Raadslid.Nu op tien competenties de belangrijkste opleidingsmogelijkheden in de Opleidingengids bij elkaar gezet. De Opleidingengids is aan leden van Raadslid.Nu toegestuurd. [Voor meer informatie over de Opleidingengids klik hier.](#)

1 april 2015 – De ene bestuurlijke crisis is de andere niet, rapport opgesteld in opdracht van Raadslid.Nu door Universiteit van Tilburg, onder leiding van Laurens van de Graaf, met enquête met aanbevelingen hoe de raad de legitimatie voor oplossingen van bestuurlijke crises kan vergroten: onder meer burgers eerder erbij betrekken. Onmisbaar voor gemeenteraden en inwoners van gemeenten waar een wethouder ten val is gekomen of een collegebreuk is opgetreden. Het advies bij bestuurscrisis is: raadpleeg de burgers, zie: <http://www.raadslid.nu/content/bij-bestuurscrisis-raadpleeg-burgers> . [Voor het rapport klik hier.](#)

Maart 2015 – Calamiteiten in het sociaal domein, rapportage met concrete voorbeelden uit gemeenten over de vraag hoe kunnen gemeenteraden (samen met bestuurders en ambtenaren) zich voorbereiden op mogelijke calamiteiten bij de uitvoering van de nieuwe taken voor zorg, ondersteuning en participatie in het sociaal domein – met praktijkvoorbeelden vanuit diverse gemeenten. Een van de belangrijkste adviezen: zet de gemeenteraad niet buitenspel bij calamiteiten in het sociaal domein, zie: <http://www.raadslid.nu/content/zet-gemeenteraad-niet-buitenspel-bij-calamiteiten-sociaal-domein> . [Voor het rapport klik hier.](#)

Maart 2015 - Sturen in dienstbaarheid – Verkennend essay naar de rollen van de gemeenteraad bij de uitvoering van de nieuwe taken in het sociaal domein. Geschreven door Rien Fraanje. Diverse aanbevelingen met als opvallendste conclusie: de raad kan niet meer volstaan met de uitvoering van de klassieke rollen voor volksvertegenwoordiging, controle en kaderstelling. En met de aanbeveling om als raad te stoppen met SMART-doelstellingen want sociaal domein is mensenwerk, zie: <http://www.raadslid.nu/content/de-drie-rollen-van-de-raad-hebben-hun-oude-betekenis-verloren> .
[Voor het rapport klik hier.](#)

26 februari 2015 – Integriteit & belangenverstrengeling, een verslagrapportage van een 4-tal regionale bijeenkomsten in Almere, Den Haag, Cranendonck en De Wolden. Raadslid.Nu organiseerde een 4-tal regionale bijeenkomsten over integriteit & belangenverstrengeling. Opvallend is de zorgen bij raadsleden over de mate en omvang van het geheim houden van stukken en informatie. Bewustwording van dilemma's van integriteit en belangenverstrengeling vraagt voortdurend aandacht, zo blijkt uit [de verslagrapportage die door hier te klikken kunt terug lezen.](#)

12 januari 2015 - Essay "Aanzien of Afzien" – een essay over het aanzien van het raadslidmaatschap en van de gemeenteraad – geschreven door Lex Cachet en Niek Verkaik – bevat voorstellen hoe de raad zijn eigen ondersteuning beter kan organiseren en hoe de raad zichtbaarder zijn legitimatie kan vergroten. Lees de belangrijkste aanbevelingen in het overzichtelijk bericht op de site van Raadslid.Nu, klik hier: <http://www.raadslid.nu/content/aanzien-gemeenteraad-omhoog-door-korter-vergaderen-betere-ondersteuning-en-betere-communicat> . [Voor het essay klik hier.](#)

11 december 2014– Format Verbonden Partijen – Raadsleden en gemeenteraden die meer grip en invloed willen hebben op zogeheten verbonden partijen, krijgen daarvoor van Raadslid.Nu een nieuw hulpmiddel. In opdracht van Raadslid.Nu is een format gemaakt met 12 onderdelen die de raad en raadsleden in staat stelt om beter zicht te krijgen en te houden op de regionale samenwerking in de vorm van verbonden partijen. Zie: <http://www.raadslid.nu/content/adviezen-tips-en-een-format-voor-grip-van-de-raad-op-verbonden-partijen>

13 januari 2014 – Seminar Gouda: presentatie rapport Regionale samenwerking bedreigt lokale democratie – nationaal onderzoek onder raadsleden uitgevoerd door Overheid in Nederland in opdracht van Raadslid.Nu. Zie: <http://www.raadslid.nu/content/samenwerking-gemeenten-bedreigt-lokale-democratie-landelijke-enquete-onder-raadsleden>

B. Evenementen

Raadslid.Nu had het afgelopen jaar (regio)bijeenkomsten in Almelo, Cranendonck, De Wolden, Noordwijk, Utrecht, Venlo en Zaanstad plus een druk bezocht raadsledencongres in Den Bosch, onder meer over de andere rol van de raad, integriteit, belangenverstrengeling en over veiligheid en veiligheidsgevoel houden wij in december nog een bijeenkomst met onze partner CCV in Utrecht. Voor meer informatie over onze evenementen, zie de speciale pagina op de website van Raadslid.Nu: <http://www.raadslid.nu/content/evenementen-0>